

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 22.10.2020

ZELENÉ OPATRENIA NA ÚZEMÍ HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY

Predkladateľ:

Mgr. Ctibor Košťál, v. r.
riaditeľ magistrátu

Materiál obsahuje:

1. Dôvodová správa
2. Samotný materiál
3. Prezentácia a opatrenia OTMZ

Zodpovední:

Mgr. Michal Belica, v. r.
riaditeľ sekcie životného prostredia

Dipl. Ing. Ivan Petro, v. r.
vedúci oddelenia mestskej zelene

Spracovateľ:

Dipl. Ing. Ivan Petro, v. r.
vedúci oddelenia mestskej zelene

október 2020

Dôvodová správa.

Cieľom predkladaného materiálu je informovať mestské zastupiteľstvo o vykonaných opatreniach, prebiehajúcich, ako aj plánovaných aktivitách a konkrétnych pracovných činnostiach OTMZ týkajúcich sa vodozádržných opatrení, ako aj opatrení zlepšujúcich biodiverzitu a kvalitu životného prostredia prostredníctvom úpravy a výsadby verejných priestranstiev.

INFORMATÍVNY MATERIÁL ODDELENIA TVORBY MESTSKEJ ZELENE/ZELENÉ OPATRENIA NA ÚZEMÍ HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY

Obsah

- 1 Realizované projekty v roku 2019 - 2020**
 - 1.1 Referát projektov a plánovania
 - 1.2 Referát údržby a tvorby zelene
 - 1.3 Referát zelene pri cestných komunikáciách
- 2 Projekty v rozpracovanosti - rok 2020**
 - 2.1 Referát projektov a plánovania
 - 2.2 Referát údržby a tvorby zelene
 - 2.3 Referát zelene pri cestných komunikáciách
- 3 Projekty v pláne pre rok 2021 a nasledujúce obdobia**
 - 3.1 Referát projektov a plánovania
 - 3.2 Referát údržby a tvorby zelene
 - 3.3 Referát zelene pri cestných komunikáciách
- 4 Sad Janka Kráľa**
- 5 Pasport zelene a inventarizácia drevín**

1 Realizované projekty rok 2019 - 2020

1.1 Referát projektov a plánovania

Medzi zrealizované projekty patrili predovšetkým revitalizácie zelene verejných priestranstiev, ktorých cieľom bolo zatraktívnenie verejných priestorov, zlepšenie ich ekologickej kvality, prínosov pre životné prostredie, s uplatňovaním opatrení adaptácie na zmenu klímy v čo najväčšej možnej miere.

Realizované boli nasledovné projekty a sadovnícke úpravy:

- Kruhový objazd Plynárenská ulica
- Suché mýto
- Záhradnícka - Karadžičova park (revitalizácia rok 2019)
- Aleje vo verejnej zeleni:
Starohájska, Karlova Ves, Horský park
- Výsadby letničiek a cibulovín vo verejnej zeleni
- Dlhodobý projekt 10 000 stromov (<https://10000stromov.sk>) - od roku 2019 bolo vysadených 745 stromov

1.2 Referát údržby a tvorby zelene

Nosnou činnosťou referátu je zabezpečovanie permanentnej starostlivosti o zeleň verejných priestranstiev na plochách v majetku Hlavného mesta, ďalšie činnosti nad rámec bežnej údržby boli nasledovné:

- Dreviny vysadené z náhradných výsadiieb - spolu 290 ks stromov
- Kvetnatá lúka MČ Dúbravka - park na ul. Saratovská
- Projekt Mestský ovocný sad - MČ Petržalka
- Založenie trvalkového záhona - Zochova ul.

1.3 Referát zelene pri cestných komunikáciách

V rámci bežnej činnosti referát zabezpečuje hlavne odborné činnosti v starostlivosti o dreviny pri cestných komunikáciách a úzko spolupracuje s OSK, ktoré momentálne zabezpečuje údržbu zelene pri cestných komunikáciách 1. a 2. triedy a časti komunikácii, kadiaľ prechádzajú linky MHD prostredníctvom svojho dodávateľa starostlivosť o dreviny predstavuje z hľadiska koordinácie činností, ktorú vykonáva referát zelene pri cestných komunikáciách, a to predovšetkým:

1. **Návrhy na ošetrovanie drevín** - na základe arboristických posudkov a vlastného posúdenia v teréne (referát má zamestnanca s príslušnou odbornou spôsobilosťou).
2. **Dohľad nad odbornosťou orezov drevín** – externý dodávateľ prác a Komunálny podnik je usmerňovaný odbornými zamestnancami referátu (písomné i priamo v teréne), dohľad nad vykonaním prác na požadovanej odbornej úrovni.

3. **Ochrana drevín vo verejnej zeleni** – referát rieši podrobne každý podnet ohľadom poškodenia stromov pri stavbe - štátny dozor (Karadžičova, Mickiewiczova, žiadame náhradu škody (Hraničná, Chatam Sofer), prípadne dohovorom na stavenisku, ak ide o menšie nedostatky.
4. **Usmerňovanie investičných činností** – požadujeme spravidla (ak je to technicky možné) umiestňovanie sietí do spevnených plôch tak, aby nedochádzalo k poškodzovaniu koreňových sústav drevín ani v budúcnosti.
5. Vyjadrovanie sa k plánovaným projektom a zámerom s cieľom zachovania plôch cestnej zelene, prípadne skvalitnenia výsadbových podmienok stromov
6. Odborná konzultačná činnosť v rámci starostlivosti o zeleň - konzultácie a návrhy riešenia konkrétnych kolízií stavebných činností a drevín a poradenstvo pre stavebníkov s cieľom prevencie poškodenia drevín.
7. Vyjadrovania k výrubom a novej výsadbe v cestnej zeleni na pozemkoch vo vlastníctve a správe Hlavného mesta SR Bratislavy.
8. Riešenie podnetov ohľadom cestnej zelene
9. Príprava koncepčných dokumentov, podkladov a usmernení v oblasti navrhovania a starostlivosti o cestnú zeleň.
10. Návrhy na zlepšenie prekoreniteľných podmienok pre stromy, vodozadržné opatrenia v cestnej zeleni a zlepšenie celkovej kvality cestnej zelene
11. Navrhuje a zabezpečuje novú výsadbu v cestnej zeleni
12. Úzko spolupracuje s OSK, ktoré momentálne zabezpečuje starostlivosť o cestnú zeleň prostredníctvom svojho dodávateľa

Ďalšie činnosti boli nasledovné:

- Obstaranie ochrany kmeňov stromov pred mechanickým poškodením
- Inštalácia 648ks zavlažovacích vakov ku stromom
- Pilotná plocha zmeny režimu kosenia - násyp električkovej trate Jantárová cesta, Petržalka
- Zmena spevneného cestného ostrovčeka na "zelený,, - pilotný projekt, Štefánikova ulica
realizovaná výsadba rozchodníkov, spolupráca OSK (stavebno – konštrukčná časť, demolácie). Úprava bola realizovaná v mesiaci september 2020 - celkové náklady (60m2): 9 564,00 EUR s DPH, čo predstavuje náklady na 1m2 = 159,4 eur.
Odborné vedenie zamestnancov Komunálneho podniku v oblasti starostlivosti o dreviny v cestnej zeleni formou praktických ukážok v teréne a odporúčania na pracovné vybavenie pre danú činnosť

2 Projekty v rozpracovanosti - rok 2020

2.1 Referát projektov a plánovania

V spolupráci s MIB a ďalšími organizačnými zložkami magistrátu Hlavného mesta rieši v súčasnosti referát projektov a plánovania nasledovné projekty:

- Park Husova
- Pomník Daniela Tupého – MČ Petržalka
- Park Legionárska
- Park Dunajská
- Vnútroblok Poľská - Justičná
- Park Karloveská
- Park Žilinská
- Parčík Krížna - Karadžičova
- Projekt "Motýlia lúka" - Dúbravka
- Šancova - parkovanie, zábrany
- Radničné námestie - okolie kostola
- Komenského námestie
- Drevené plató – fontána, Petržalka
- Hodžovo námestie
- Park Hanulova
- Zelené steny – lokality Karloveská, Janotova, Ľ. Fullu, Mickiewiczova
- Úprava cestných ostrovčekov na Rázusovom nábřeží výsadbou trvalkových záhonov/cibuľovní – nadviazanie na úpravy promenády
- Budovanie závlah sadovníckych úprav (dlhodobá úloha)
- Projekt 10 000 (dlhodobá úloha)

2.2 Referát údržby a tvorby zelene

Nad rámec bežnej údržby sú riešené nasledovné úlohy:

- **Vrakunská ulica – terasy v zelenom páse** – spracovaný návrh výsadby v rámci referátu, Modelová lokalita na začlenenie terás do verejného priestoru, OTMZ zavádza štandardy pri umiestňovaní a prevádzke terás v rámci ich povoľovania tak, aby sa eliminovala degradácia plôch verejnej zelene vplyvom ich živelného umiestňovania.
- **Projekt 10 000** – inžiniering, spracovávanie výsadbových plánov, zabezpečovanie výsadbového materiálu.

2.3 Referát zelene pri cestných komunikáciách

Nad rámec bežnej údržby sú riešené nasledovné úlohy:

- **Prekoreniteľné bunky** - Vajnorská (mesto), Košická (developer), Pionierska (GIB)- v procese schvaľovania a projekcie.
- **Nová výsadba stromoradií** s podsadbou - Bajkalská - vyjadrenia správcov sietí, plán jeseň 2020.
- **Dosadba súčasných stromoradií** - Ružinovská, Račianska, Vazovova, M, a iné, plán jeseň 2020.

- **Cestné stromoradie v extraviláne** - Čunovo - 47 ks líp.
- **Obstarávanie inventarizácie drevín v cestnej zeleni** - v rámci urgentných požiadaviek na prevádzkovú bezpečnosť.

3 Projekty v pláne pre rok 2021 a nasledujúce obdobia

3.1 Referát projektov a plánovania

Aktivity a opatrenia plánované v nasledujúcich obdobiach, ktoré majú dlhodobý charakter sú nasledovné:

- **Projekt 10 000** – pokračovanie v projekte a postupné napĺňanie cieľov
- **Vodozádržné opatrenia** – využitie potenciálu školských zariadení v majetku Hlavného mesta (voda zo striech, edukatívne využitie „modrej“ a „zelenej“ infraštruktúry a pod.), zelené steny a ďalšie opatrenia.
- Plánovanie a **výsadby záhonov letničiek, trvaliek a cibulovín**
- **Revitalizácie verejných priestranstiev** (spolupráca s MIB, GIB, OSP, SD, občianskymi združeniami a ďalšími projektovými partnermi) podľa projektových priorít
- Inštalácia **zavlažovacích vakov** ku každému novovysadenému stromu.
- Pionierska ulica – alej - vypracovanie projektovej dokumentácie s komplexným prístupom k zadaniu je naplánované v roku 2021, finančné prostriedky na projektovú dokumentáciu zabezpečuje GIB. OTMZ spolupracuje na príprave projektu.
- Zmena povrchov cestných ostrovčekov na priepustné – „zazelenanie“ ostrovčekov podľa technických možností - výhľadovo lokality Jánska, Kollárovo námestie, Floriánske námestie, Radlinského, Farského, Podlučinského, Vajnorská, Vrakunská, Vajnorský nadjazd
- Zelené steny – využívanie popínavej zelene v súlade s adaptačnými opatreniami

3.2 Referát údržby a tvorby zelene

- **Projekt 10 000** – pokračovanie v projekte, systematická údržba novovysadených drevín.
- **Systematická údržba** plôch a prvkov zelene.
- Zakladanie a údržba **záhonov letničiek, trvaliek a cibulovín**
- **Úpravy verejných priestranstiev** (spolupráca s OSP, SD, jednotlivými mestskými časťami, občianskymi združeniami, verejnosťou).

3.3 Referát zelene pri cestných komunikáciách

- **Inventarizácia drevín** – po spracovaní podklad pre kvalifikovanú správu a údržbu drevín
- **Koncepčné riešenia** - priority zásahov, havarijné stavy, lokality vyčlenené na úplnú rekonštrukciu

- **Odbornosť zásahov** - kvalitné orezy, výchovné rezy - arboristi
- **Ochrana súčasných vzrastlých drevín** - VZN, povolenia k rozkopávkam so špecifikovanými podmienkami, odborné orezy

4 Sad Janka Kráľa

Aktuálne OTMZ pracuje na plnení podmienok Krajského pamiatkového úradu Bratislava k vyhláseniu krajinno-architektonickej štúdie, ktorý by mala byť spracovaná do konca roka 2021. jednou zo základných podmienok je pamiatkový architektonicko-historický výskum, ktorý je obstaraný a bude spracovaný v termíne do 12/2020. Súčasťou obnovy je reštaurovanie veže s helmickou v období rokov 2020/21 (GIB).

Plánované sú rezy a výrubu drevín v období 2021-2022 na základe dokumentu starostlivosti (vstupné náklady približne 500 000€). V období od 7/2020-12/2020 prebiehala realizácia rezov a výrubov (prevádzková bezpečnosť) na základe spracovaných podkladov. Prebieha riešenie základnej údržby, pričom náklady predstavujú cca 300 000€/rok.

5 Pasport zelene a inventarizácia drevín

Pri údržbe zelene a ošetrovaní drevín **dlhodobo absentuje** ucelený koncepčný materiál, ktorý by umožňoval efektívne nastavenie starostlivosti o zeleň, ktorá je súčasťou verejných priestranstiev. Materiály, ktoré boli v minulosti spracované, neboli aktualizované a nebol vytvorený jednotný systém evidencie celomestského charakteru. Oddelenie tvorby mestskej zelene v súčasnosti systematicky pracuje na budovaní informačnej databázy zelene, ktorá bude prepojená aj s geografickými systémami mesta (digitálna technická mapa). Pre obstaranie pasportu zelene a inventarizácie drevín je potrebné obstaráť vstupné podklady, keďže v súčasnosti nie je možné odhadnúť presnejšie ani počet drevín, ktoré budú detailne hodnotené pri inventarizácii, potrebné je tiež vytvoriť čo najpresnejší geoinformačný podklad. Z vyššie uvedených dôvodov v súčasnosti OTMZ obstaráva v spolupráci s OGIS zákazku Fotogrametrické určenie polohy a počtu stromov, ktorá bude hradená z rozpočtu Sekcie životného prostredia/Oddelenie mestskej zelene, pričom súbežne bude obstarávané fotogrametrické zameranie plôch zelene. Rámcová dohoda na predmetnú zákazku bude uzatvorená na štyri roky, alebo na obdobie do vyčerpania finančných prostriedkov. Odhadovaný počet stromov je 250 000 ks.

ZELENÉ OPATRENIA NA ÚZEMÍ HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVA obdobie 2019-2020

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

obsah

1. realizované projekty podľa referátov v roku 2020
2. spracovávané projekty podľa referátov v roku 2020
3. projekty v pláne pre nasledujúce obdobia 2021

**Oddelenie tvorby
mestskej zelene**
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

realizované projekty

2020

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Kruhový objazd Plynárenská ulica

► pôvodný stav

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát projektov a plánovania

Kruhový objazd Plynárenská ulica

- výsadba xerofytného spoločenstva trvaliek pre zvýšenie biodiverzity v mestskom prostredí

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Suché mýto

- pôvodný stav

- Náhrada trávniku za trvalkový záhon
zložený zo suchomilných
druhov farebne kvitnúcich trvaliek

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát projektov a plánovania

Záhradnícka - Karadžičova park

- revitalizácia rok 2019

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát projektov a plánovania

Aleje vo verejnej zeleni

► Karlova Ves

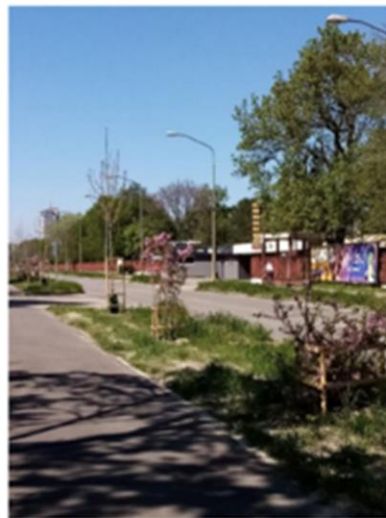
► Legionárska

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát projektov a plánovania

Aleje vo verejnej zeleni

► Starohájska

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Aleje vo verejnej zelene

► Horský park

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

výsadby letničiek

výsadby cibul'ovín

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

10 000 stromov <https://10000stromov.sk/crowdfunding>

- Hlavné mesto pracuje v rámci projektu 10 000 stromov na pláne systematickej obnovy a udržateľnosti drevín.
- Od roku 2019 sme vysadili 745 stromov

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát údržby a tvorby zelene

dreveny vysadené z náhradných výsadiel

Dúbravka	84
Podunajské Biskupice	7
Ružinov	173
Vrakuňa	26

► Spolu 290 ks stromov

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát údržby a tvorby zelene

kvetnatá lúka MČ Dúbravka - park na ul. Saratovská

- Projekt kvetnatých lúk v hlavnom meste vzniká s cieľom skvalitnenia verejného priestoru, zvýšenia biodiverzity a adaptácie na klimatickú zmenu zároveň
- Súčasťou osiva je zmes semien kvitnúcich rastlín, ktoré majú zlepšiť podmienky hmyzích opelovačov v meste
- Projekty kvetnatých lúk sú realizované v spolupráci s OZ BROZ

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát údržby a tvorby zelene

mestský ovocný sad MČ Petržalka

- projekt realizovaný v spolupráci so súkromným partnerom

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát údržby a tvorby zelene

trválny záhon - Zochova ul.

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

ochrana kmeňov stromov pred mechanickým poškodením

- 2000 ks plastových ochrán kmeňov proti koseniu

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát zelene pri cestných komunikáciách

inštalácia zavlažovacích vakov v nových výsadbách

- Spolu bolo ku stromom inštalovaných 648ks zavlažovacích vakov

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

starostlivosť o dreviny

- ▶ **Ošetrovanie drevín** - na základe arboristických posudkov a vlastného posúdenia v teréne (referát má zamestnanca s príslušnou odbornou spôsobilosťou)
- ▶ **Odbornosť orezov** - externý dodávateľ prác a Komunálny podnik je usmerňovaný odbornými zamestnancami referátu - písomné i v teréne, dohľad nad vykonaním prác na požadovanej odbornej úrovni

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát zelene pri cestných komunikáciách

starostlivosť o dreviny

- ▶ **Ochrana drevín** - riešime podrobne každý podnet ohľadom poškodenia stromov pri stavbe - štátny dozor(Karadžičova, Mickiewiczova, žiadame náhradu škody (Hraničná, Chatam Sofer), prípadne dohovorom na stavenisku, ak ide o menšie nedostatky.
- ▶ **Usmerňovanie investičných činností** - požadujeme spravidla (ak je to technicky možné) umiestňovanie sietí do spevnených plôch tak, aby nedochádzalo k poškodzovaniu koreňových sústav drevín ani v budúcnosti.

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

pilotná plocha zmeny režimu kosenia - násyp električkovej trate
Jantárová cesta, Petržalka

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

- obkosenie od chodníkov a ciest na šírku kosačky, ostatné plochy kosiť 2x ročne

aktuálne spracovávané projekty

2020

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát údržby a tvorby zelene

Vrakunská ulica

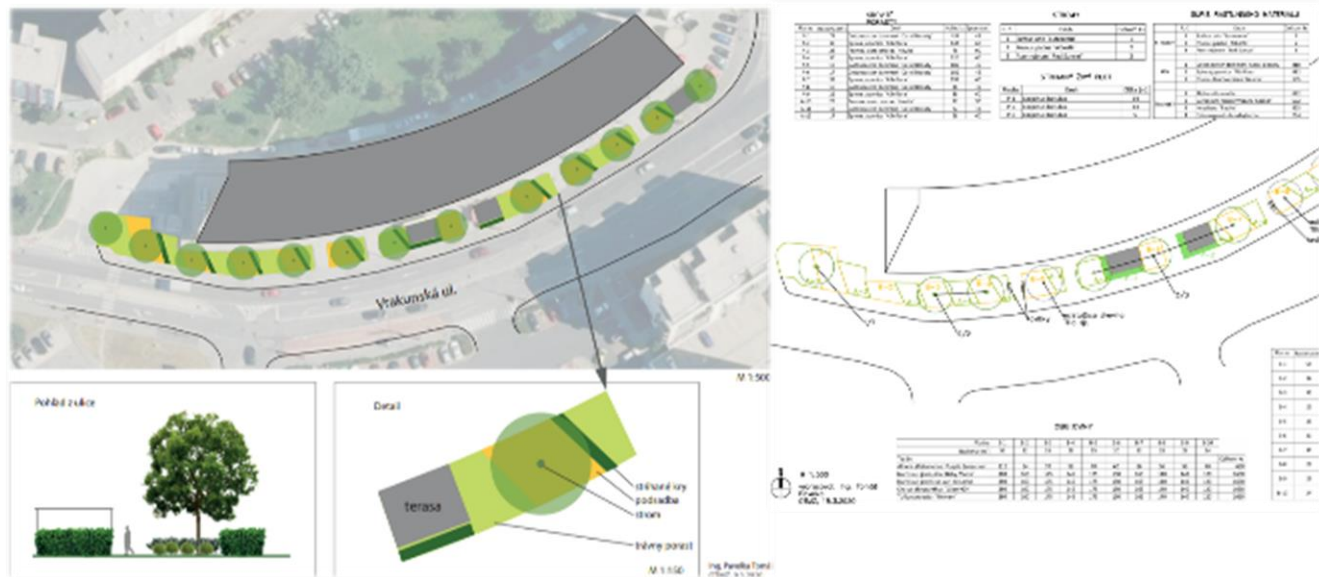
► súčasný stav

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát údržby a tvorby zelene

Vrakunská ulica - terasy v zelenom páse

► navrhovaný stav

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát údržby a tvorby zelene

Vrakunská ulica - terasy v zelenom páse

- ▶ Modelová lokalita na začlenenie terás do verejného priestoru
- ▶ OTMZ zavádza štandardy pri umiestňovaní a prevádzke terás v rámci ich povoľovania tak, aby sa eliminovala degradácia plôch verejnej zelene vplyvom ich živelného umiestňovania
- ▶ Spolupráca s MIB pri koncepčnom riešení umiestňovania terás v rámci verejných priestranstiev

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

súčasný stav cestnej zelene

- Magistrát HM nemá spracovanú aktuálnu a ucelenú inventarizáciu drevín - nevieme presný počet a zdravotný stav drevín.
- Na základe terénnych obhliadok bolo zistené, že stav veľkej časti drevín hlavných stromoradií je nevyhovujúci.
- Absencia odborných orezov v minulosti.
- Absencia výchovných rezov mladých stromov.
- Nedostatočná ochrana drevín pri stavebnej činnosti - poškodenie koreňov.

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

Sad Janka Kráľa

Zabezpečenie prevádzkovej bezpečnosti a projekt obnovy

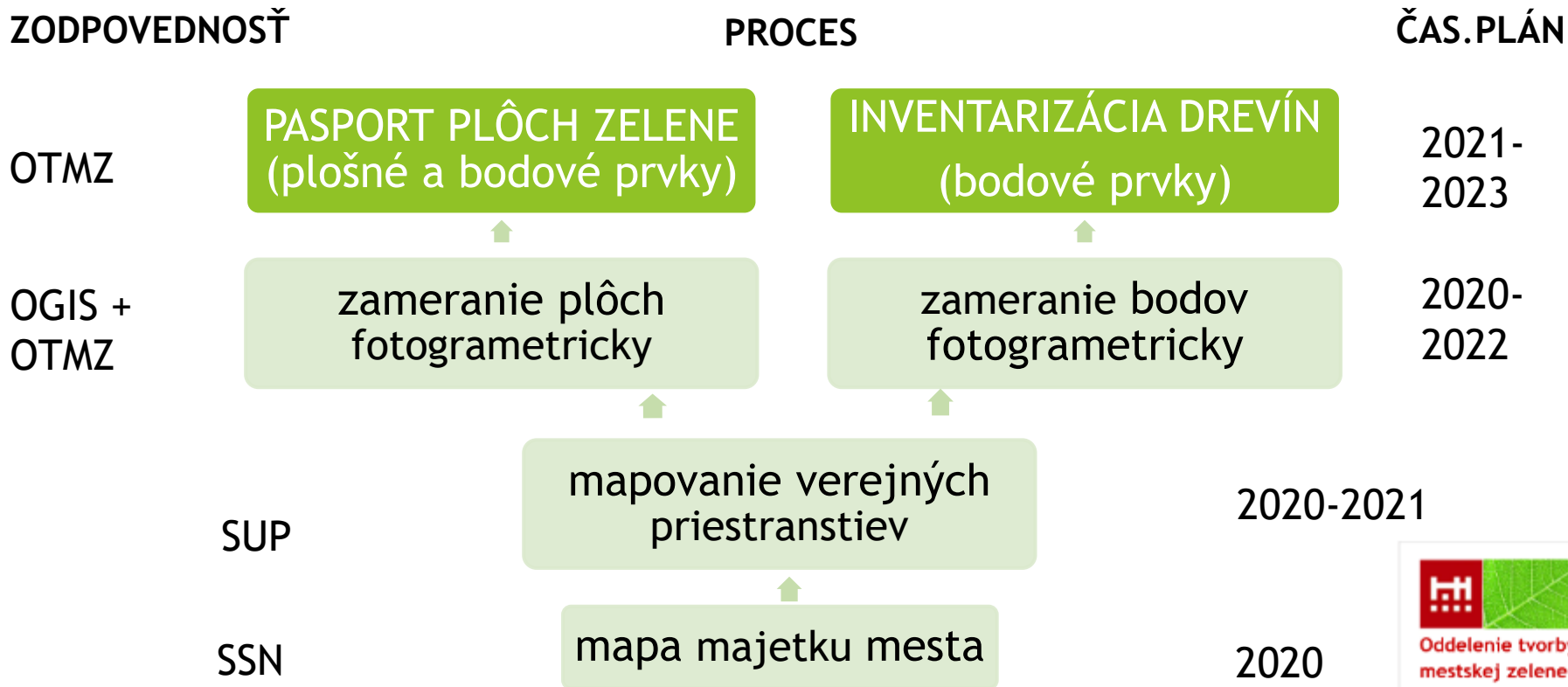

- ▶ aktuálne pracujeme na plnení podmienok KPU k vyhláseniu krajinno-architektonickej štúdie - koniec roka 2021
- ▶ pamiatkový architektonicko-historický výskum - 12/2020 (OTMZ, KPU)
- ▶ reštaurovanie veže s helmickou 2020/21 (GIB)
- ▶ rezy a výruby 2021-2022 na základe arboristického posudku (Vstupné náklady približne 500 000€)
- ▶ realizácia rezov a výrubov (prevádzková bezpečnosť) 7/2020-12/2020
- ▶ na základe spracovaných podkladov riešenie základnej údržby SJK (Náklady cca 300 000€/rok)

**Oddelenie tvorby
mestskej zelene**
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

Pasport zelene a inventarizácia drevín na území hlavného mesta

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

pasport zelene a inventarizácia drevín na území hlavného mesta

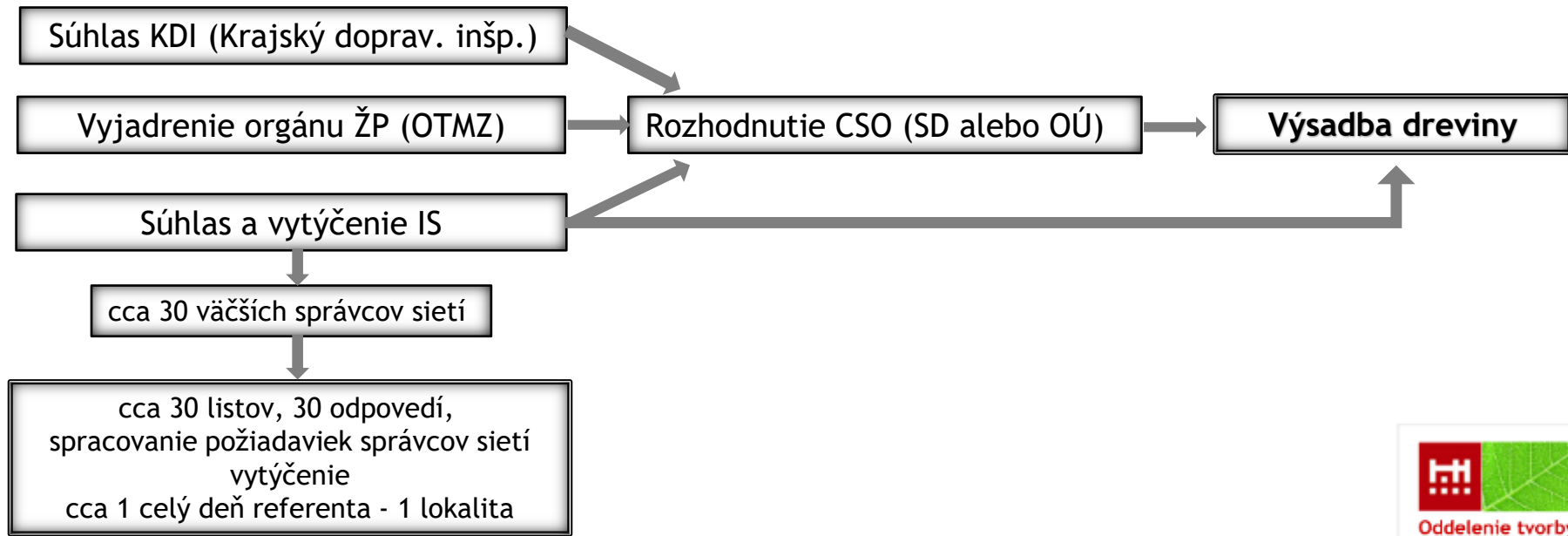

- ✓ *Rozdrobenosť* plôch z hľadiska vlastníckych vzťahov (parcely reg. „E“ so súkromnými vlastníkmi na verejných priestranstvách, nezaložené LV).
- ✓ Nejasnosti v *kompetenciách* pri správe a údržbe plôch zelene (zverovacie protokoly, štatút hlavného mesta, cestná zeleň, nájmy súkromných vlastníkov, vlastníctvo bez vzťahu k správe pozemkov, atď. ...)
- ✓ *Rôznorodosť* v *hodnotení prvkov zelene* (čiastkové posudky na jednotlivé drevíny, čiastočná evidencia vo webovom prostredí My Trees bez aktualizácie, cestná zeleň).
- ✓ *Plošné prvky zelene* (trávniky, skupiny krov, záhony, a pod.) bez jasného vymedzenia plôch a intenzity údržby.

[illegible]

**Oddelenie tvorby
mestskej zelene**
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

- schéma povolovacieho procesu umiestnenia drevín v cestnej zeleni

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát zelene pri cestných komunikáciách

poslanecké priority

- zmena spevneného cestného ostrovčka na "zelený,, - pilotný projekt, Štefánikova ulica
- výsadba rozchodníkov, spolupráca OSK (stavebno - konštrukčná časť, demolácie)

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

Štefánikova ulica

- úprava realizovaná v mesiaci september 2020 - celkové náklady (60m²): 9 564,00 EUR s DPH. Toto predstavuje náklady na 1m² = 159,4 eur.
- náklady na výsadbu rozchodníkov (OTMZ) spolu s uložením vegetačných a konštrukčných vrstiev (sadenícké úpravy) dosiahli sumu 4 849,20 EUR s DPH
- búracie a stavebné práce spolu s osadením dopravného značenia (OSK) - náklady dosiahli výšku 4 714,80 eur s DPH

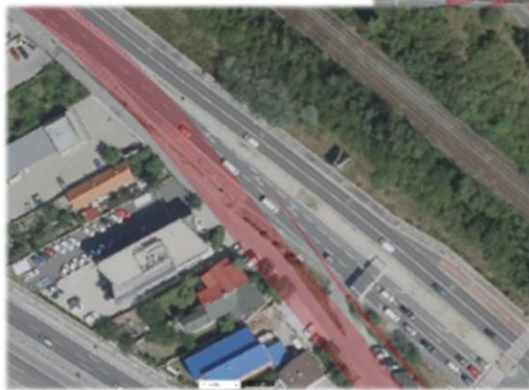

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

poslanecké priority

- Lamačská cesta
- Cestný ostrovček - výmena štrku za výsadbu rastlín
- Zlepšenie údržby, mikroklimy, biodiverzity a estetického pôsobenia
- Problém pri realizácii - majetkové vzťahy
- Majetok mesta - červenou farbou

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

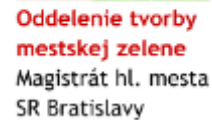
referát projektov a plánovania

park Husova

- Nové verejné osvetlenie
- Sadové úpravy
- Detské ihrisko
- Výmena nepriepustného povrchu chodníkov za priepustný
- Závlahový systém
- Mobiliár

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

pomník Daniela Tupého

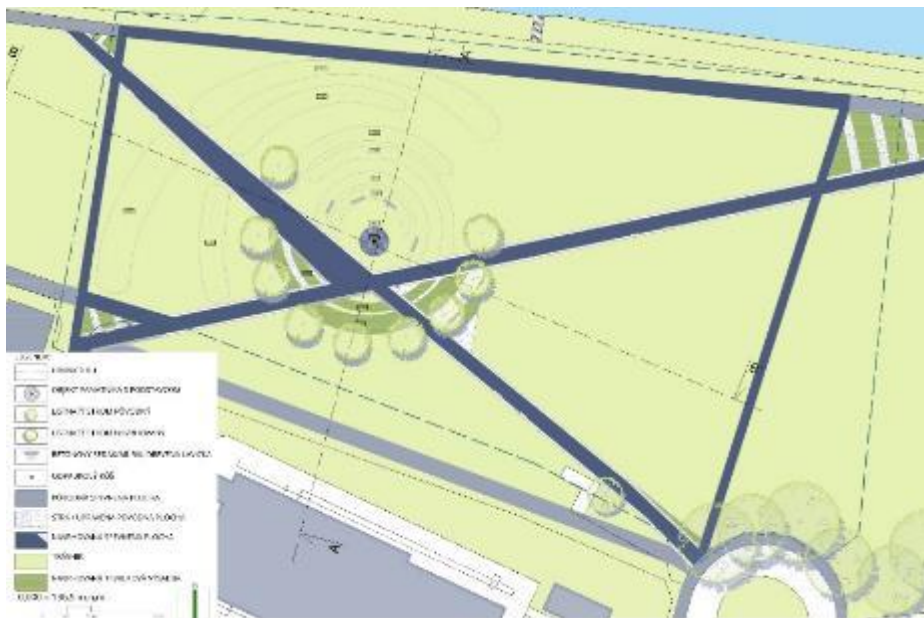
- Úprava okolia pomníka
- Návrh peších komunikácií
- Sadové úpravy
- Zmena spevnenej plochy na pobytový trávnik
- Regulácia dopravy
- Závlaha
- Rekonštrukcia a doplnenie verejného osvetlenia
- Terénne úpravy
- Návrh opravy spevnenej plochy

**Oddelenie tvorby
mestskej zelene**
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát projektov a plánovania

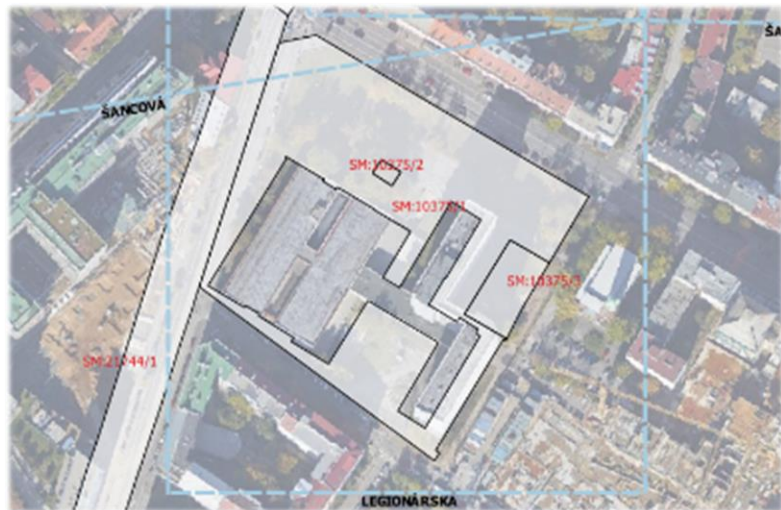
pomník Daniela Tupého

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

park Legionárska

- Návrh verejného osvetlenia
- Sadové úpravy
- Zasakovacie opatrenia
- Návrh vodopriepustných komunikácií
- Mobiliár
- Priestor pre výbeh psov
- Úprava predpolia busty Sama Chalúpku
- Návrh oplotenia
- Multifunkčné ihrisko
- Zmena parkoviska

časť prác zrealizovaná /jar 2020 - výsadba aleje

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

park Legionárska

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

park Dunajská

- Návrh vstupnej brány
- Zväčšenie plochy parku
- Píca fontánka
- Nové detské ihrisko
- Doplnenie zelene

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

park Dunajská

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát projektov a plánovania

Vnútroblok Poľská - Justičná

- Rekonštrukcia verejného osvetlenia
- Sadové úpravy
- Detské ihrisko
- Obnova mlatových chodníkov
- Závlahový systém
- Mobiliár
- Priestor pre komunitné stretávanie
- Úprava predpolia vnútrobloku
- Návrh prestrešenia kontajnerového stáčia

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Vnútroblok Poľská - Justičná

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Park Karloveská

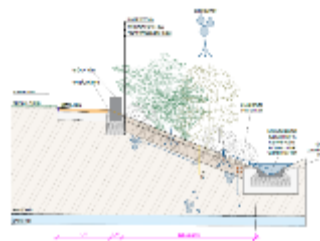
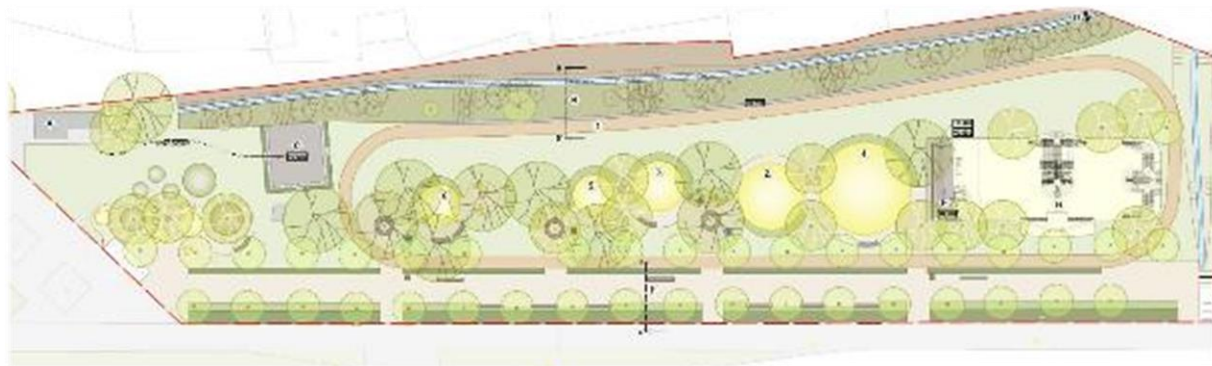
- Skatepark
- Vytvorenie športoviska
- Návrh komunikácií
- Osvetlenie
- Závlahy
- Sadové úpravy

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

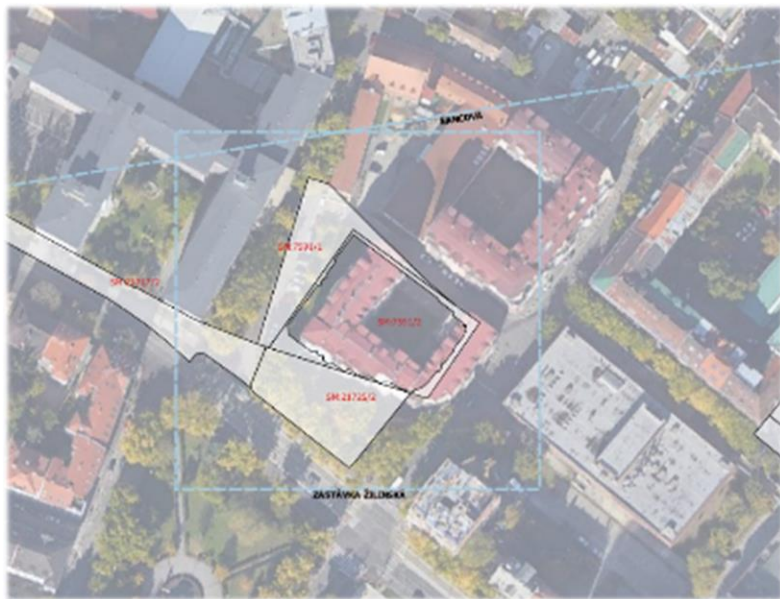
Park Karloveská

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Park Žilinská

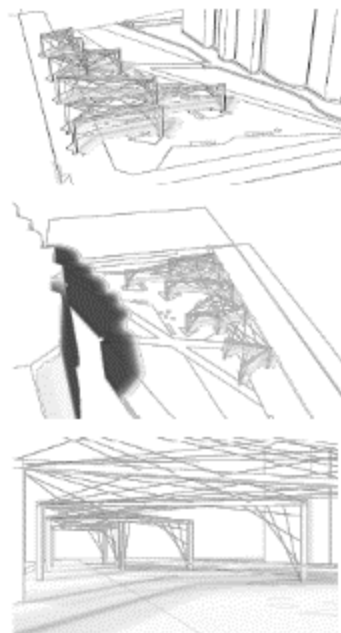
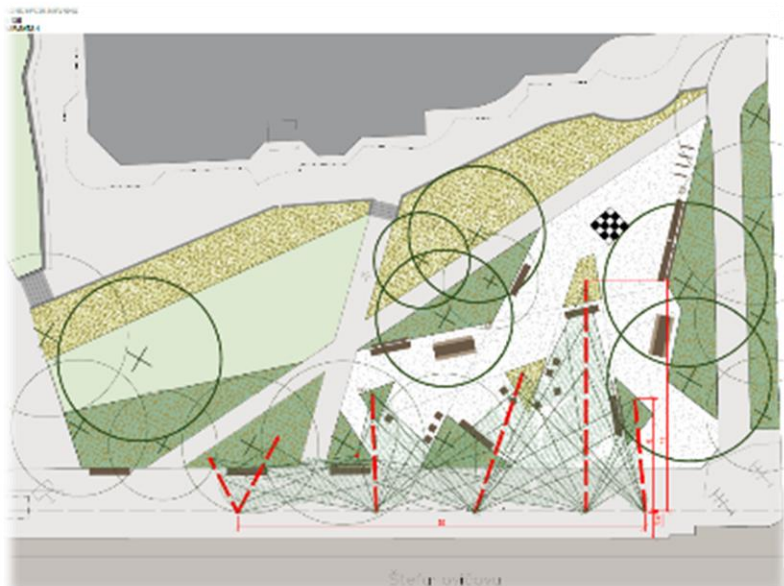
- Posun výsadbových jám pre stromy v chodníku
- Návrh verejného osvetlenia
- Sadové úpravy
- Závlahy

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

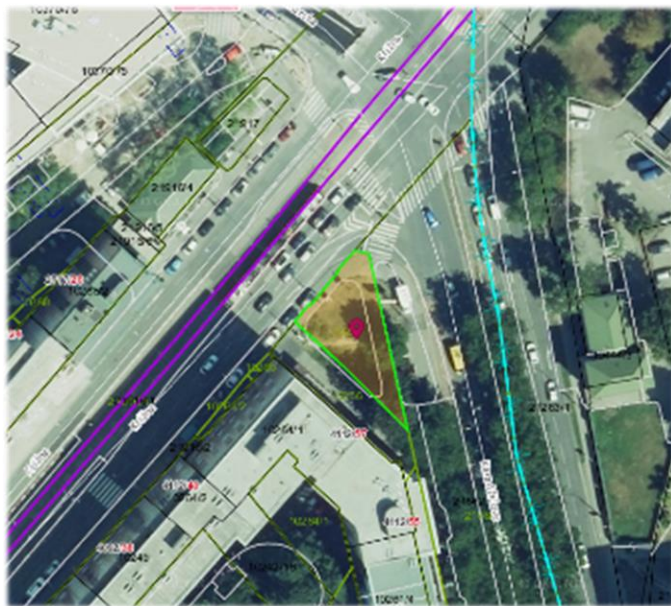
Park Žilinská

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Parčík Krížna - Karadžičova

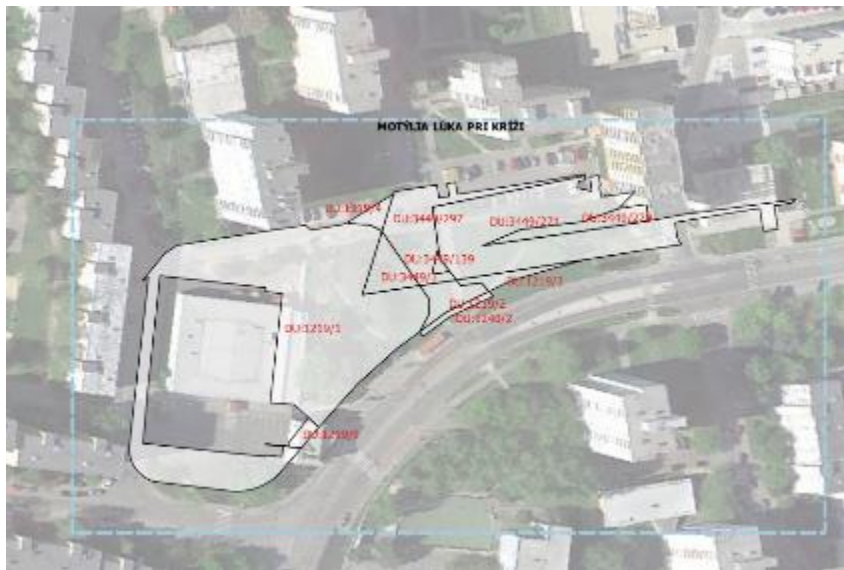
- Návrh verejného osvetlenia (OSČ)
- Nový mlatový chodník (MIB)
- Sadové úpravy (OTMZ / projektant)
- Pitná fontánky (MIB + GIB)
- Závlahy (OTMZ+GIB)

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát projektov a plánovania

Projekt "Motýlia lúka" - Dúbravka

- Založenie kvitnúcej lúky
- Verejné osvetlenie
- Amfiteáter
- Pešie komunikácie
- Hmyzí hotel
- Mobiliár
- Picia fontánka
- Sadové úpravy

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

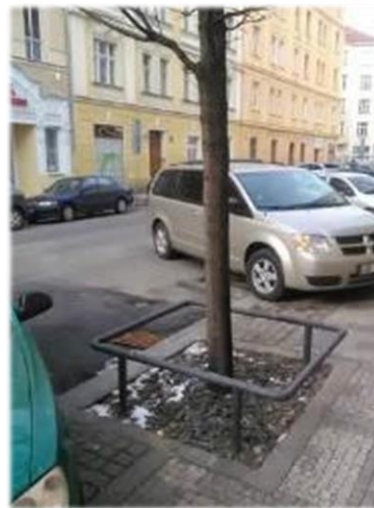
projekt "Motýlia lúka" - Dúbravka

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát projektov a plánovania

Šancova - parkovanie, zábrany

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

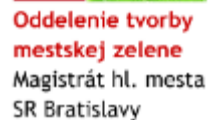
Radničné námestie - okolie kostola

- Výsadba stromov
- Trvalkových záhonov
- Oprava zábradlia
- Osadenie 2 ks lavičiek
- Ošetrovanie existujúcich drevín

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Komenského námestie

- Zelený pavilón
- Výstava
- Sedenie
- Mobilná zeleň

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Komenského námestie

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Drevené plató - fontána, Petržalka

- Vytvorenie dreveného plató s hmlovým systémom - PD MIB
- Prípojka na vodný zdroj - GIB
- Realizácia cez VO - OTMZ

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Hodžovo námestie

- Debarierizácia - vybúranie súčasných vyvýšených nádob - MIB
- Mobilná zeleň - MIB + OTMZ
- Osvetlenie - OSČ
- Kamerový systém - MIB
- Mobiliár - MIB+ OTMZ

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Park Hanulova

- Nové verejné osvetlenie
- Sadové úpravy
- Detské ihrisko
- Výmena nepriepustného povrchu chodníkov za priepustný
- Závlahový systém
- Mobiliár

➤ finančný transfer na projekt prešiel zmenou rozpočtu na mestskú časť

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Závlahy

Navrhované plochy pre vybudovanie závlah:

- Suché mýto
- Tyršovo nábrežie
- Sad J. Kráľa
- Park Čulena
- Jégeho
- Odborárske námestie
- Bosákova
- Nobelovo nám.
- Krížna - Karadžičova
- Nám. Republiky

Plochy s vybudovanými závlahami:

- Nám. M. Benku
- Hurbanovo námestie
- Kamenné námestie
- Kapucínska

Vzhľadom na obmedzené kapacity GIB a zložitejší inžiniering budú závlahy riešené ako dlhodobá úloha.

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

pripravované projekty pre nasledujúce obdobia

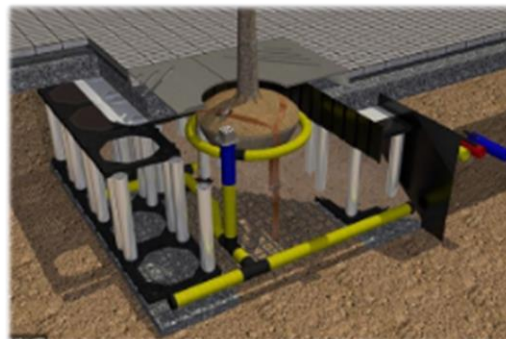
2021 -

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

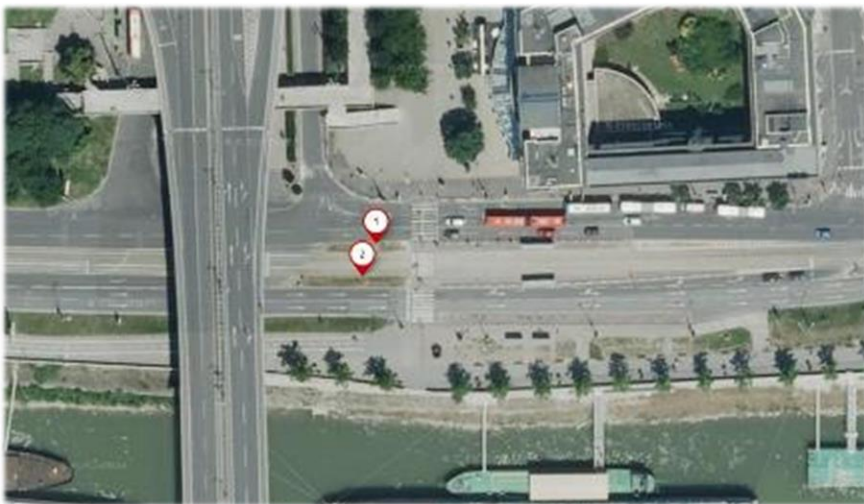
- Prekoreniteľné bunky - Vajnorská, Košická, Pionierska - v procese schal'ovania a projekcie
- Nová výsadba stromoradií s podsadbou - Bajkalská - vyjadrenia správcov sietí, plán jeseň 2020
- Dosadba súčasných stromoradií -Ružinovská, Račianska, Vazovova, Trnavské mýto, Odeská a iné, plán jeseň 2020

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

Úprava cestných ostrovčekov na Rázusovom nábreží výsadbou trvalkových záhonov/cibuľovín - nadviazanie na úpravy promenády

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

Navrhovaný systém starostlivosti o cestnú zeleň

- Inventarizácia drevín - po spracovaní podklad pre kvalifikovanú správu a údržbu drevín
- Koncepčné riešenia - priority zásahov, havarijné stavy, lokality vyčlenené na úplnú rekonštrukciu
- Odbornosť zásahov - kvalitné orezy, výchovné rezy - arboristi
- Ochrana súčasných vzrastlých drevín - VZN, povolenia k rozkopávkam so špecifikovanými podmienkami, odborné orezy

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

Aktivity v rámci výsadiieb drevín

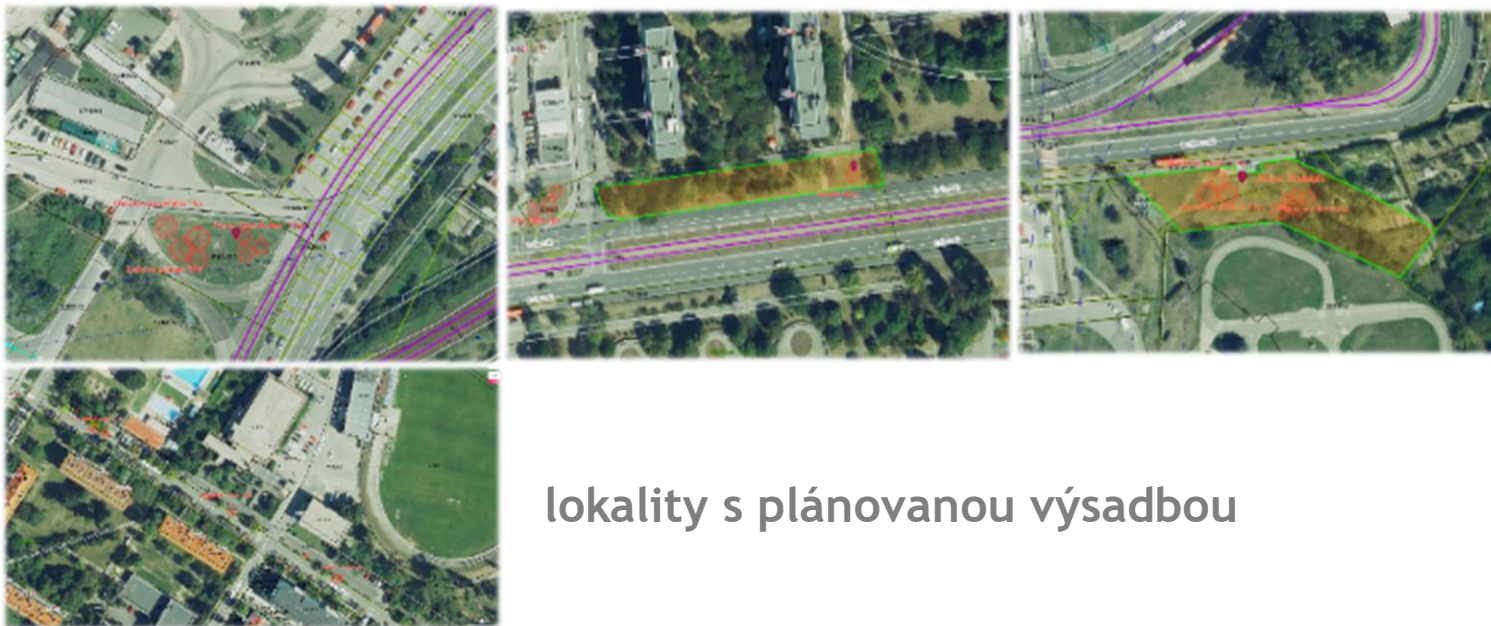
- Menšie dosadby stromoradií
- Ružinovská, Račianska, Černockého, Miletičova, Hodžovo nám.
- Čunovo - 47 ks líp - cestné stromoradie v extraviláne
- Termín: jeseň 2020, jar 2021
- Zodpovednosť: OTMZ + OSK(odstraňovanie pňov)

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

aktivity v rámci výsadiieb drevín

lokality s plánovanou výsadbou

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

Bajkalská stromoradie

- Nové stromoradie s podсадbou krov
- 15 ks stromov, cca 2000 ks krov
- Stav: komunikácia so správcami sietí
- Plán: jeseň 2020
- Zodpovednosť : OTMZ, UHA

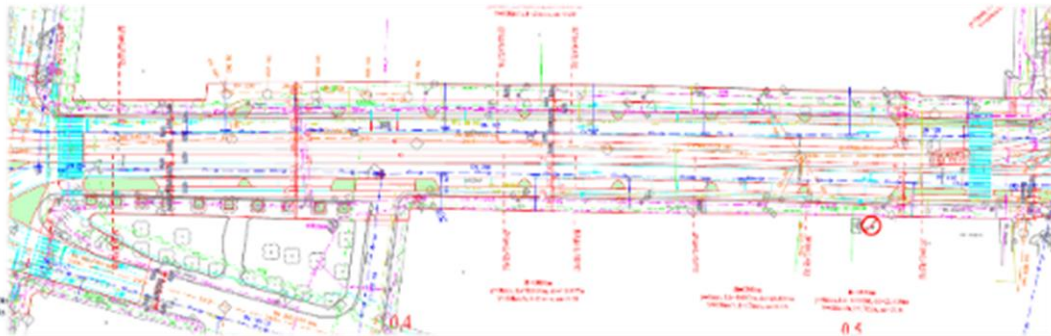

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

Vajnorská - Krížna stromoradie

- Nové stromoradie v prekoreniteľných bunkách
- Stav: projektovanie pre ÚPD - Ružinovská a Vajnorská radiála
- Plán: pri rekonštrukcii radiál
- Zodpovednosť : SD

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát zelene pri cestných komunikáciách

Račianska ulica - výsadba drevín

- Výsadba 8 ks drevín *Fraxinus excelsior* 'Diversifolia' do výsadbových štvorcov v pešej komunikácii pozdĺž cestnej komunikácie na Račianskej ulici v spolupráci s OZ Biely Kríž

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

projekty a opatrenia

- **10 000 stromov** - pokračovanie v projekte a postupné napĺňanie cieľov
- **Vodozadržné opatrenia** - využitie potenciálu školských zariadení v majetku Hlavného mesta (voda zo striech, edukatívne využitie „modrej“ a „zelenej“ infraštruktúry a pod.), zelené steny a ďalšie opatrenia
- Plánovanie a **výsadby záhonov letničiek, trvaliek a cibulovín**
- **Revitalizácie verejných priestranstiev** (spolupráca s MIB, GIB, OSP, SD, občianskymi združeniami a ďalšími projektovými partnermi) podľa projektových priorít
- Inštalácia **zavlažovacích vakov** ku každému novovysadenému stromu

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Pionierska ulica, alej

- ▶ Projekt bol verejne komunikovaný ako: *Komplexná rekonštrukcia ľavej str. chodníka-výsadba stromov a zelene, povrchy, mobiliár.*
- ▶ Vypracovanie projektovej dokumentácie s komplexným prístupom k zadaniu je naplánované v roku 2021, finančné prostriedky na projektovú dokumentáciu zabezpečuje GIB. OTMZ spolupracuje na príprave projektu.

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

10 000 stromov

➤ **jeseň 2020**

- 800 ks stromov v pláne/rozpočtové krytie
- 5 000 ks sadeníc Horský park

v preverení OTMZ k 19.8.2020 - 1187 ks stromov

- Predobjednávka na 127.800€ - 589 ks drevín
- Činnosti referátu v súčasnosti - dohľadávanie plôch vhodných na výsadbu, oslovovanie správcov sietí, vyhľadávanie plôch pre donorov

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

Oporné múry a steny s potenciálom na uplatnenie popínavých drevín po získaní súhlasov príslušných správcov komunikácií

Vybrané lokality:

- Karloveská
- Janotova
- Ľ. Fullu

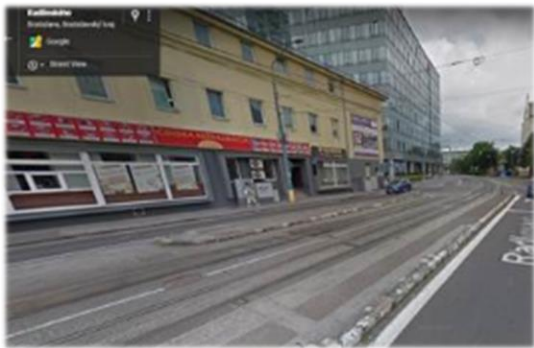
- plánovaná realizácia 2020/2021

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

spevnené plochy s potenciálom na zmenu povrchu - zmena na "zelené ostrovčeky"
po získaní súhlasov príslušných správcov komunikácií

Vybrané lokality:

- Jánska
- Radlinského
- Floriánske
námestie
- Kollárovo námestie

**Oddelenie tvorby
mestskej zelene**
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

referát projektov a plánovania

spevnené plochy s potenciálom na zmenu povrchu - zmena na "zelené ostrovčeky"
po získaní súhlasov príslušných správcov komunikácií

Vybrané lokality:

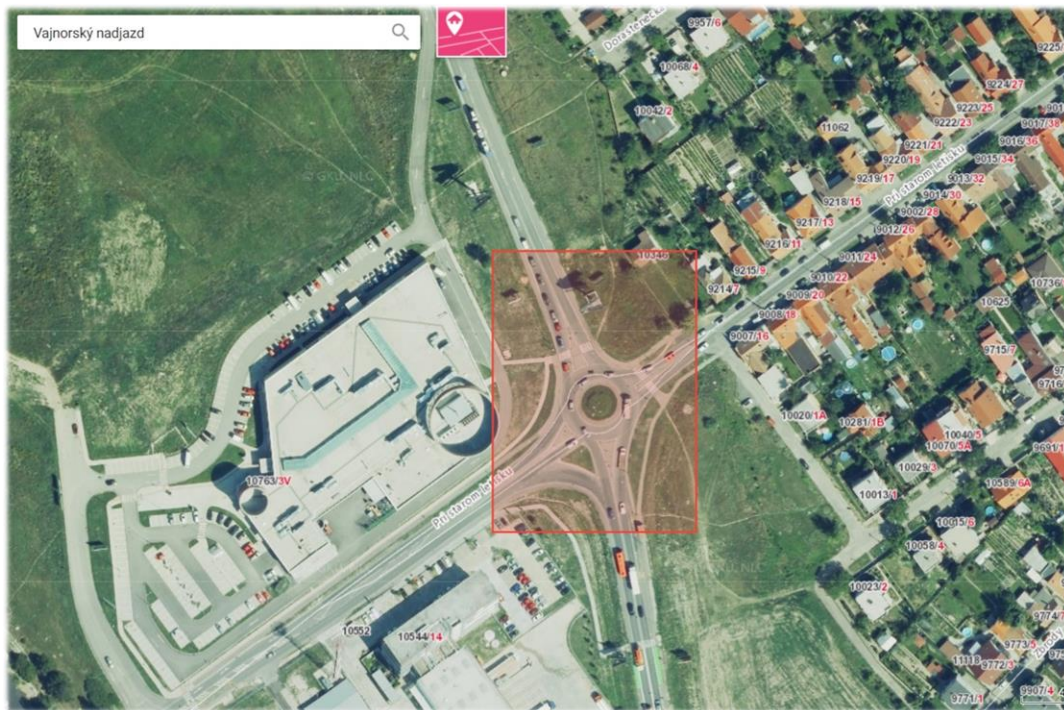
- Farského
- Podlučinského
- Vajnorská
- Vrakunská

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát projektov a plánovania

spevnené plochy s potenciálom na zmenu povrchu - zmena na "zelené ostrovčeky"
po získaní súhlasov príslušných správcov komunikácií

Vybrané lokality:

- Vajnorský nadjazd

**Oddelenie tvorby
mestskej zelene**
Magistrát hl. mesta
SR Bratislava

referát údržby a tvorby zelene

projekty a opatrenia

- **10 000 stromov** - pokračovanie v projekte, systematická údržba novovysadených drevín
- Obstaranie **pasportu a inventarizácie zelene**
- **Systematická údržba** plôch a prvkov zelene
- Zakladanie a údržba **záhonov letničiek, trvaliek a cibul'ovín**
- **Úpravy verejných priestranstiev** (spolupráca s OSP, SD, jednotlivými mestskými časťami, občianskymi združeniami, verejnosťou)

**Oddelenie tvorby
mestskej zelene**
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy

ĎAKUJEME

Oddelenie tvorby
mestskej zelene
Magistrát hl. mesta
SR Bratislavy